

Federal Sosyal Mahkemesi

Çev: Alpay HEKİMLER*

Karar Tarihi: 08. 03. 2018
Sayısı: B 10 EG 7/16 R

Bir aylık bir çocuğun kaybı halinde de ebeveyn parasının ödenmesi zorunludur.

Özü:

Federal Sosyal Mahkemesi, bir baba tarafından evlat edinilen bir çocuk için, kanunda öngörülmüş olan ebeveyn parasına hak kazanabilmesi için iki aylık sürenin, çocuğu üç hafta içerisinde biyolojik ailesine geri vermek durumunda kalması sebebiyle, tamamlanmamış olması halinde de, bir aylık ebeveyn parasını talep etme hakkı bulunduğuna karar vermiştir.

Olay:

Davacı ve eşi, 2010 yılında yeni doğmuş olan bir çocuğu kanunda öngörülmüş olan evlat edinmeyle ilgili bir haftalık deneme süresi için, yanlarına almışlardır. Ancak evlat edinme süreci, çocuğun biyolojik ailesi tarafından üç hafta sonra, evlat verme kararından vaz geçmiş olmaları sebebiyle son bulmuştur. Davalı Eyalet Başkenti, davacı baba tarafından talep edilmiş olan ebeveyn parasını, 2009 yılından itibaren ebeveyn parasına hak kazanabilmek için en azından iki aylık bir birliklilik süresinin varlığının aranması koşullunun getirilmiş ve bu koşullun sağlanmamış olması nedeniyle ödenmesini reddetmiştir.

Davacının, Sosyal Mahkemeye açmış olduğu davası reddedilmiş, temyiz başvurusu ise Eyalet Mahkemesi tarafından kabul edilerek, davacıya bir aylık ebeveyn parasının ödenmesi gerektiğine hükmetmiştir.

Davalı Eyalet Başkenti, Federal Sosyal Mahkememiz nezdindeki temyiz talebi ise reddedilmiştir.

Gerekçe:

Federal Sosyal Mahkemesinin görüşü, esas itibariye evlat edinme sürecinin son bulmuş olması ile birlikte, kanunda ön görülmüş olan iki aylık sürenin tamamlanmamış olması sebebiyle, ebeveyn parasına hak kazanmak için koşulların sağlanmadığı yönündedir. Bunun ile birlikte 24.01.2009 tarihinde değişikliğe uğramış olan BEEG Kanununun 4.maddesinin 4.fıkrası, bu edime hak kazanabilmek için sürenin tamamlanmasını açıkça öngörmektedir. Ancak dava konusu olayda, süre şartının kişilerin iradesi dışında yerine getirilmesi mümkün olmadığından, söz konusu ebeveyn parasının bir aylık tutarında ödenmesi gerekir.

* Prof. Dr. Namık Kemal Üniversitesi, Öğretim Üyesi

Hessen Eyalet İş Mahkemesi

Karar Tarihi: 21.11. 2017

Sayısı: 8 Sa 146/17

İki yıldan daha fazla süre için hapis cezası alan bir işinin iş sözleşmesi haklı nedene dayalı olarak feshedilebilir.

Özü:

Frankfurt Eyalet İş Mahkemesi¹, bir işverenin işçisi ile aralarında kurulmuş olan iş ilişkisini, işçinin iki yıldan uzun bir hapis cezası alması ve sürenin infazından önce erken tahliye şansının bulunmaması durumunda, feshedebileceğine karar vermiştir.

Olay:

Dava konusu olayda, davacı silahlı soygun teşebbüsüne iştirak etmesi sebebiyle iki yıl seksiz ay süreyle hapis cezası ile cezalandırılmıştır. Fırıncı olarak çalışan davacı ile davalı işveren arasındaki iş ilişkisi, davalı işveren tarafından Eylül 2016 tarihinden itibaren davacının işini iki yıldan uzun bir süre için işini ifa edemeyeceği gerekçesiyle feshetmiştir. Davacı, işverenin feshi kararı üzerine işe iade davası açmıştır.

Açmış olduğu davasında, kendisine verilen hapis cezasının yarısı, en kötü şartlarda ise üçte ikisinin infazından sonra, iyi hal nedeniyle şartlı tahliye edilmesinin mümkün olması sebebiyle, feshin geçersizliğine karar verilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Ayrıca, işverenin bir kadın işçinin doğum nedeniyle ve ardından çocuk yetiştirme sürelerini kullanması durumunda da yaklaşık olarak üç yıllık bir zaman dilimi için o iş alanının boş tutmak durumunda olduğunu, bu nedenle kendisinin de iki yıl iş başında olamayacak olmasına karşın iş alanını boş tutmak ile yükümlü olacağını, dile getirmiştir.

Wiesbaden İş Mahkemesi davanın reddine karar vermiş, davanın temyiz edilmesi üzerine dava, Frankfurt Eyalet İş Mahkemesi tarafından da reddedilmiştir.

Gerekçe:

Eyalet İş Mahkemesinin görüşü, oluşan içtihat kapsamında, bir işveren işçisinin iki yıldan uzun bir süre için iş başı yapamayacak durumda olduğunu tespit edildiği andan itibaren, iş sözleşmesini haklı nedenle derhal feshedebileceği yönündedir.

İşverenin, bu nedenle iş alanını boş tutmak gibi bir yükümlülüğü bulunmadığı gibi, işverence istendiği anda o iş için başka bir işçiyi işe alabilmesi mümkündür. Davacının hapis cezasının infazının başlaması ile birlikte, ceza süresinden önce tahliye edilip edilmeyeceği konusu belirsizdir. Bunun ile birlikte cezanın infazı süresi içerisinde ortaya çıkan durumun ise dava konusu bağlamında

¹ Çev. Notu: Hessen Eyalet İş Mahkemesi Frankfurt kentinde kurulu olduğundan dolayı, kararlardan bazen Frankfurt İş Mahkemesi olarak da geçebilmektedir.

değerlendirilmeye alınması olanak dahilinde değildir. Nihayetine, ebeveyn izinleri ile dava konusu olay bağlamında bir karşılaştırma yapılması da hukuksal bir zemine dayanmamaktadır. Çünkü ebeveyn izinlerde esasen amaçlanan ailenin korunması olup, farklı bir amaç için ihdas edilmiş bir hak değildir.

Düsseldorf Sosyal Mahkemesi

Karar Tarihi: 16.07.2017

Sayısı: S 5 P 281/13

Yurtdışında ikamet edip, bakıma muhtaç durumda olanlar bakım sigortasından bakım parası dışında, edim talep hakları bulunmamaktadır.

Özü:

Düsseldorf Sosyal Mahkemesi, daimi ikametgahını İspanya'ya taşımış olan bir emeklinin, bakıma muhtaç olması durumunda bakım sigortası kapsamında edim talep hakkı bulunmadığı yönünde karar vermiştir.

Olay:

Dava konusu olayda, 73 yaşındaki davacı, davalı Özel Bakım Sigortasından, bakıma muhtaç duruma gelmesi halinde, bakımı için gereksinim duyulacak olan edimlerin (örneğin bakım hizmetinin sağlanmasına ilişkin faturaların ödenmesi, bakımı için gerekli araç gereçlerin sağlanması veya bakım evinde kalması durumunda bakım evi giderlerinin karşılanması vs.) karşılanacağını, çünkü bu maliyetlerin ödenecek olan bakım parasından en azından iki kat daha yüksek olması sebebiyle, tespit edilmesini talep etmiştir. Davalı Özel Bakım Sigortası ise, davalıya böyle bir durumda kendisi için tayin edilecek olan bakım sınıfına göre, sadece bir bakım parasının ödenmesinin mümkün olduğunu bildirmiştir.

Düsseldorf Sosyal Mahkemesi davanın reddine karar vermiştir.

Gerekçe:

Sosyal Mahkemenin görüşüne göre, sigortalının Avrupa Birliği üyesi bir başka bir ülkede ikamet ediyor olması durumunda, bakım parasının bir kesintiye tabi tutulmadan kendisine ödenmesi zorunludur. Buna karşın, bakım parası dışında sigortadan sağlanan edimlerin başka bir ülkeye ihraç edilmesi mümkün değildir.

Bu yönde sağlanan edimler, esas itibarıyla sadece sigorta kuruluşunun bulunduğu ülke sınırları içerisinde karşılanması esastır. Bu genel kurulan istisnası sadece emekli memurlar veya karşılaştırılabilir nitelikte olan kişiler için söz konusudur. Ancak dava konusu olayda, davacı emekli bir memur olmadığı gibi karşılaştırılabilir bir niteliğe de sahip değildir. Bu mevcut durumun da eşitlik ilkesinin ihlali anlamına gelmemektedir, çünkü memurlar için geçerli olan sosyal güvenlik sistemi ile zorunlu sigorta veya özel sigortalara tabi çalışanlar için kurulmuş olan sosyal güvenlik sistemleri büyük farklılıklar göstermektedir. Bakım parası dışındaki edimlerin salt ülke sınırları ile sınırlandırılmasındaki amaç, bu edinimlere hak kazanma koşullarını kontrol edebilmek ve de aynı zamanda kalite seviyesini takip edebilmektir.